

Kranen bevatten nog te veel schadelijke metalen

■ Laat voordat je een glaasje gemeentepils neemt de kraan even doorstromen. Baat het niet...

FOTO: GETTY IMAGES

GEZOND DRINKWATER

door THIJS WARTENBERGH

Door sommigen wordt zelfs gesproken van 'een onzichtbare vijand': zware metalen zoals lood en zink die je niet ziet en via waterleidingen en waterkranen in ons drinkwater terechtkomen. Die metalen zijn met name gevaarlijk voor kleine baby's en zwangere vrouwen. Het gevecht met die onbekende vijand is volop gaande: loden waterleidingen zijn verboden, een loodvrije kraan is ontwikkeld en een speciaal keurmerk waar kranen aan dienen te voldoen is in de maak.

In de loden leidingen, die in ons land grotendeels verdwenen zijn, kunnen kleine metaaldeeltjes loslaten en zo in het drinkwater komen. Lood zit echter ook verwerkt in kranen. De hoeveelheid lood die een volwassene binnen kan krijgen via drinkwater ligt ruim onder de wettelijke norm, maar kleine kinderen zijn veel gevoeliger voor lood. Zuigelingen die flesvoeding krijgen met water uit de kraan, zouden een ongezonde hoeveelheid zware metalen naar binnen kunnen krijgen. Dat kan schadelijk zijn voor de ontwikkeling van hersenen en zenuwstelsel.

De maximale concentratie lood in drinkwater is gezet op 10 microgram per liter. Dan is het water ook veilig voor zuigelingen. Die norm is alleen haalbaar als

loden leidingen vervangen worden, en dat is dan ook verplicht.

De afgelopen tijd is de aandacht verschoven naar de kranen. Onderzoekers raakten er steeds meer van doordrongen dat kranen kleine deeltjes zware metalen afgaven aan het drinkwater. Daarmee werd de grens van 10 microgram per liter overschreden. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) concludeerde recentelijk zelfs dat in nieuwbouwwoningen verhoogde concentraties van lood, nikkel en zink in het drinkwater waren aangetroffen. Uit een uitzending van TROS Radar kwam bovendien naar voren dat kranen te veel zware metalen bevatten.

Het bedrijf Zeromix was er vier jaar geleden al van doordrongen dat er een loodvrije kraan moest komen. Lood wordt bij het productieproces

gebruikt om de kranen de juiste vormen te kunnen geven. In het hoofdbestanddeel messing zitten delen koper, zink en lood. Ronald Kort van Zeromix zegt met de loodvrije kraan een wereldprimeur in huis te hebben: „We zijn er na lang experimenteren in geslaagd zo'n kraan te produceren. Zonder het bestanddeel lood dus. Dit schadelijke metaal kan dus niet aan het water afgegeven worden. Het vervchromen tijdens het productieproces gebeurt alleen aan de buitenkant van de kraan. Er is geen vervangend zwaar metaal voor in de plaats gekomen. Hoe we dit alles hebben klaargespeeld blijft een bedrijfsgeheim.” Wat er nu, volgens Zeromix, aan metalen in het drinkwater terechtkomt, is verwaarloosbaar. Dat zou een test van certificatiebureau Tüv hebben aangetoond.

Vervanger

Dit moet iedereen toch als muziek in de oren klinken. Is het lood- en nikkelprobleem in kranen met het Zeromix-verhaal ook echt voorbij? Lambert van Breemen van het door het ministerie van VROM erkende certificatiebedrijf Kiwa Nederland, wijst erop dat de kraan van Zeromix niet door Kiwa is getest op afgifte van lood en/of zink. „Dit moet nog grondig gedaan worden

om te zien of er mogelijk een vervanger voor het lood in de metaallegering is opgenomen. Eén die, dat hoop ik, onschadelijk is voor de mens en in ieder geval niet even schadelijk of mogelijk zelfs schadelijker is dan het lood dat vervangen is.”

Jacob de Boer, hoofd afdeling Chemistry and Biology bij het Instituut voor Milieuvraagstukken van de Vrije Universiteit, vraagt zich af of

de mens echt last heeft van kranen die mogelijk zware metalen afgeven aan het drinkwater. „Het gaat maar om een kort stukje kraan, van waterleiding tot het moment dat het uit de kraan stroomt. Het zal allemaal zo'n vaart niet lopen. Lood uitbannen is goed, daar niet van. Of we van een loodvrije kraan gezonder worden? Onzin! Het zal misschien een beetje helpen, dat wel.”